

УДК 336.7

Дядя Д.Є.

«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс

імені Вадима Гетьмана

Науковий керівник: Циганова Н.В.,

д.е.н., проф. кафедри

банківської справи та страхування

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ЗБАЛАНСОВАНА СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ КОНТРОЛІНГУ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

Контролінг – це сучасна концепція, яка функціонує як система планування, контролю, аналізу відхилень, координації, внутрішнього консалтингу та загального інформаційного забезпечення керівництва підприємством, система сповіщення шляхом управління системою ключових показників та управління системою реалізації стратегічного та оперативного планування [1]. Тобто, контролінг орієнтований на майбутню діяльність і стратегічний розвиток компанії, є комплексною системою підтримки управління та забезпечує досягнення стратегічних цілей.

Будь-яка модель розробки стратегії може бути повноцінною лише в тому випадку, якщо вона містить відповіді на питання, що стосуються різних сфер діяльності компанії. Особливо це важливо для великих компаній, де інтереси різних сторін об'єднані акціонерами та інвесторами, споживачами, партнерами, кредиторами, підрядниками, державою та податковими службами, здійснюється масштабна господарська діяльність, а економічні ризики та загрози значні. Щоб відповісти на такі запитання необхідно мати комплексну систему стратегічних цілей і ключових показників, а також добре організовану та збалансовану систему стратегічного вимірювання [2].

Ефективна система контрольних показників повинна базуватися на наступних принципах:

- обмежена кількість показників, які найбільш повно відображають необхідні аспекти діяльності компанії;
- всебічне висвітлення діяльності компанії, що дає повну картину;
- легка інтерпретація отриманих даних [3].

Система порівняльного аналізу та пов'язана з нею система управління інформацією повинні допомогти вирішити ряд проблем стратегічного управління, таких як:

- подолання «бар'єру нерозуміння» керівниками середнього та нижчого рівня стратегічних цілей і завдань компанії, пов'язаних із орієнтацією на результати діяльності;
- проблема ефективного розподілу ресурсів через неузгодженість стратегічних та оперативних бюджетів і планів;
- проблема мотивації працівників, що виникає внаслідок використання короткострокових, а не довгострокових результатів як показників ефективності, та формування на їх основі системи оплати праці.

Для вирішення цих проблем система стратегічного контролінгу повинна не просто розробити набір контрольних показників, а створити систему, яка пов'язує ці показники з конкретними діями, цілями та завданнями. Ефективним рішенням може бути збалансована система показників (BSC), створена Р.Каплан і Д. Нортон [4].

Збалансована система показників інтегрована на всіх ієрархічних рівнях організації. Вона використовує систему критеріїв оцінки, щоб інформувати співробітників про рушійні фактори нинішнього та майбутнього успіху. Очевидно, що налагоджений механізм внутрішніх процесів важливий для будь-якого бізнесу і не завжди пов'язаний із зовнішніми очікуваннями споживачів. З іншого боку, не менш важливою є думка клієнтів і контакти, які налагоджені на ринку.

Збалансована система показників – це не просто набір фінансових і нефінансових показників, а система, заснована на конкретній бізнес-моделі підприємства, яка повинна коригуватися відповідно до змін зовнішнього середовища [5]. Адже те, що було головною метою вчора, сьогодні вже може бути важко реалізованим або просто втратить свою актуальність.

Зовсім недавно фінансові ключі взяли пріоритет у системі ключових показників ефективності (KPI), хоча ця проблема залишається актуальною для багатьох малих підприємств, які не зацікавлені в сучасних методах контролінгу через витрачання грошей на хорошу систему контролю. BSC має бути побудована так, щоб якомога повніше описувати діяльність організації, щоб задовольнити різні групи зацікавлених сторін[6].

На мій погляд, впровадження KPI, зокрема BSC, у практику фінансового контролінгу сприятиме покращенню інформаційного забезпечення, розробки та реалізації стратегії компанії, а також збереженню існуючих та створенню нових конкурентних переваг на її галузевому ринку.

Список використаних джерел:

1. Бердников В.В., Гавель О.Ю. Контролінг та аудит процесів при створенні конкурентоспроможних бізнес-моделей. *Аудит та фінансовий аналіз*. 2011. № 4.С. 236-247.
2. Гавель О.Ю. Перспективи використання контролінгових систем у стратегічному управлінні. *Фінансова аналітика: проблеми та рішення*. 2017. Т. 10. №1 (331). 3. 4-19.
3. Шемякін Є. Л. Система збалансованих показників як головний інструмент контролінгу в нафтових компаніях. *Молодий вчений*. 2015. №19. С. 444-446.
4. Kaplan, R. &Norton, D. (2009): Conceptual Foundations of the Balanced Scorecard. Harvard Business School, 2009, pp. 2-32.

5. Каюмова С. Е. Інструментарії фінансового контролінгу на підприємстві. ХХХ Міжнародна науково-практична конференція: «Фундаментальні наукові дослідження». 2020. С. 77 – 82.
6. Фольмут Х. Й. Інструменти контролінгу. Пер. з нім. М.: Фінанси та статистика, 2013. - С. 65-70.

УДК 336.64:658.5

Жечева О.І.

студентка 4 курсу

факультету фінансів та банківської справи,

Науковий керівник: Домбровська С.О.

к.е.н., ст. викладач

кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку,

Одеський національний економічний університет

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ У МАЛОМУ БІЗНЕСІ

Основною метою існування будь-якої компанії є її розвиток, що в основному проявляється в грошових показниках: підвищення вартості компанії, підвищення добробуту акціонерів і власників бізнесу, максимізації фінансових результатів діяльності, мінімізації збитків, забезпечення довгострокової перспективи. ліквідність і платоспроможність.

Досягнення даних цілей забезпечується саме за використання фінансового контролінгу. Тому фінансовий контролінг рекомендується розглядати як систему методів та інструментів, включаючи планування, облік, контроль, аналіз та управлінську інформаційну підтримку для досягнення корпоративної стратегії та операційних цілей та ефективного використання фінансових ресурсів. Відповідно